

[Morten Lango.]

marks radio, måske på anden måde — så man også kan skaffe de fornødne skuespillere af kvalitet til en sådan ny landsdelsscene. Man må håbe, at vi kan få sat en sådan gang i skuespilleruddannelsen, at vi får en betydelig bedre mulighed for at dække det skuespillerbehov, vi har, hvis vi skal ekspandere, og det må vel være meningen.

På ventelisten — og højt oppe på denne — står det sønderjyske landsdelsteater og TV-scenens faste stab. Ingen af delene kan undværes, og den eneste undskyldning for, at det ikke er kommet i gang, er, så vidt jeg kan se, skuespiller mangelen. Den må vi have gjort en ende på. Det er overdrevent, når man rundt omkring har givet indtryk af, at spørgsmålet om et teaterakademi halvvejs er løst i forbindelse med dette lovforslags fremsættelse og formodentlige vedtagelse. Det er ikke tilfældigt, at der i lovforslaget står noget om, at der kan gennemføres en vis uddannelse af skuespillere inden for forslagens rammer. Men et teaterakademi er sandelig en sag, der spænder videre, og det er en sag, som i hvert fald kun delvis kan klares inden for dette lovforslags rammer; så vidt jeg kan fortolke det. Jeg har den opfattelse, at vi må have skabt et virkeligt akademi for teatret; som med fordel også bør være et akademi for filmskunsten og for radio og TV — i hvert fald for de væsentlige sider af disse felter og for alle de forskellige processer, der hører ind under disse store og betydningsfulde kunstarter. Et sådant akademi må vi have skabt meget snart. Der er store felter, hvor uddannelsen i dag er tilfældig eller helt mangler, og det går ikke an. Det går ud over kvaliteten, det går ud over rekrutteringen. Jeg håber virkelig, den højtærede minister kan forsikre os; at han ikke er tilfreds med de rygter, der går om, at nu er sagen nok klar. Der skal mere til, før vi har den teateruddannelse, som er nødvendig, for at denne lov skal give mening.

Der mangler selvfølgelig endnu mere i, at vi har den ideelle teaterlovgivning. Vi har endnu ikke fået det kgl. teaterindarbejdet fuldt ud i loven. Der er lidt koordinering, og det er godt; så kan det vel klare sig. Men på længere sigt må vel både det kgl. teater og — så vidt jeg kan se —

også TV- og radioteatret ind under en teaterlov. Det kan vel så komme ved næste revision. Det, jeg foreløbig glæder mig over, er, at der dog er brudt nogle af barriererne ned, at der er noget mere ligeret. Jeg tror ikke, det vil volde store vanskeligheder til sin tid at komme til en rimelig ordning også på de to punkter.

Jeg skal ikke sige noget om bevillingssystemet, det, jeg plejer at kalde den fri teaternæring; det ligger mig overmåde lidt på sinde. Så længe antallet af teaterbygninger er så lille, som det er, er det dog nok sådan, at det at erhverve sig retten til kunstnerisk ledelse af et teater må betragtes som et privilegium. Og privilegier skal der vel på en eller anden måde føres en vis rimelig samfundsmæssig kontrol med. Hvis den frie teaternæring bliver slået sammen med bygningen af en frygtelig masse nye teatre, er det en anden sag. Det ville være gavnligt, men der er ikke grøde i at bygge nye teatre her i landet. Der går rygter om, at Københavns kommune har købt et teater, den måske engang om mange år vil indrette som stadsteater. Det havde været væsentlig morsommere, om Københavns kommune havde ladet bygge et moderne, fuldt brugbart teater. Det havde virkelig været en indsats, som kommunen havde fortjent ros for. Den skal også få ros for det andet, især hvis den gør noget ved det; foreløbig ser det imidlertid ud til at gå lidt træt.

De konkrete ændringsforslag vil jeg ikke sige noget særligt om.

Det underændringsforslag, som partiet de uafhængige har været så venlige at lade os studere, kan man måske karakterisere som et ændringsforslag, der er stillet for at vise, at man har læst lovforslaget, samtidig med at det viser, at man ikke har forstået betænkningen. Således kan man selvfølgelig godt bruge tingets tid. Jeg skal gøre opmærksom på, at når mit parti agter at stemme imod dette underændringsforslag, er det undtagelsesvis ikke, fordi det drejer sig om militærvæsen. Vi er fuldt lykkelige over, at folk i uniform får lejlighed til at bruge tiden til at gå i teatret. Vi synes, det er noget af det mest produktive, militæret kan henslæbe sin tid med. Vi håber, ordningen bliver flittigt